

**Centrum pro výzkum veřejného mínění
Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.**

Jilská 1, Praha 1

Tel./fax: 286 840 129

E-mail: marketa.skodova@soc.cas.cz

Občané o předsednictví ČR v Radě Evropské unie

Technické parametry

<i>Výzkum:</i>	<i>Naše společnost 2009, v09-04</i>
<i>Realizátor:</i>	<i>Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.</i>
<i>Projekt:</i>	<i>Naše společnost – projekt kontinuálního výzkumu veřejného mínění CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i.</i>
<i>Termín terénního šetření:</i>	<i>30. 3. – 6. 4. 2009</i>
<i>Výběr respondentů:</i>	<i>Kvótní výběr</i>
<i>Kvóty:</i>	<i>Region (Oblasti NUTS 2), velikost místa bydliště, pohlaví, věk, vzdělání</i>
<i>Zdroj dat pro kvótní výběr:</i>	<i>Český statistický úřad</i>
<i>Reprezentativita:</i>	<i>Obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let</i>
<i>Počet dotázaných:</i>	<i>1056</i>
<i>Metoda sběru dat:</i>	<i>Osobní rozhovor tazatele s respondentem</i>
<i>Výzkumný nástroj:</i>	<i>Standardizovaný dotazník</i>
<i>Otázky:</i>	<i>PM.134b, PM.135b, PM.137, PM.138, PM 146</i>
<i>Zveřejněno dne:</i>	<i>27. dubna 2009</i>
<i>Zpracovala:</i>	<i>Markéta Škodová</i>

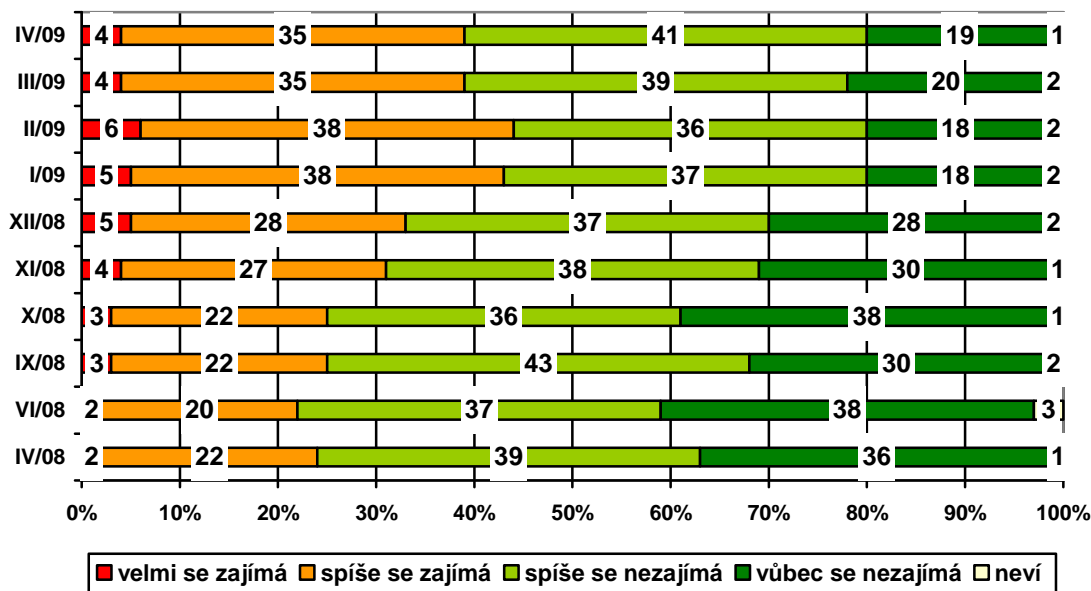
Do svého dubnového šetření zařadilo Centrum pro výzkum veřejného mínění blok otázek zabývajících se tématem předsednictví České republiky v Radě Evropské unie. Šetření zkoumalo zájem respondentů o tuto problematiku, jejich informovanost a hodnocení příprav i samotného předsednictví.

Ve veřejnosti stále převažuje podíl lidí, kteří se o předsednictví ČR v Radě EU nezajímají (60 % při součtu odpovědí „spíše nezajímá“ a „vůbec nezajímá“), téměř dvě pětiny oslovených naopak o dané téma jeví zájem (39 % při součtu odpovědí „spíše zajímá“ a „velmi zajímá“). Jak je patrné z grafu 1 na následující straně, od dubna loňského roku, kdy byla otázka v kontinuálním šetření CVVM položena poprvé, vzrostl podíl lidí deklarujících zájem o danou problematiku (nárůst o 15 procentních bodů), a naopak klesl podíl těch, kteří se o téma nezajímají (pokles o 15 procentních bodů).

Statisticky významně častěji se o předsednictví vůbec nezajímají lidé, kteří svou životní úroveň označují jako špatnou. Rozdíly v rozložení odpovědí se projevily i při třídění podle vzdělání. Zájem o předsednictví roste s dosaženým stupněm

vzdělání. Nejméně se o dané téma zajímají lidé se základním vzděláním (30 % z nich zvolilo odpověď „vůbec se nezajímá“), nejvíce vysokoškoláci (64 % se o předsednictví zajímá – při součtu odpovědí „spíše se zajímá“ a „rozhodně se zajímá“). V porovnání s ostatními voliči se o předsednictví častěji zajímají lidé, kteří by v parlamentních volbách dali svůj hlas ODS.

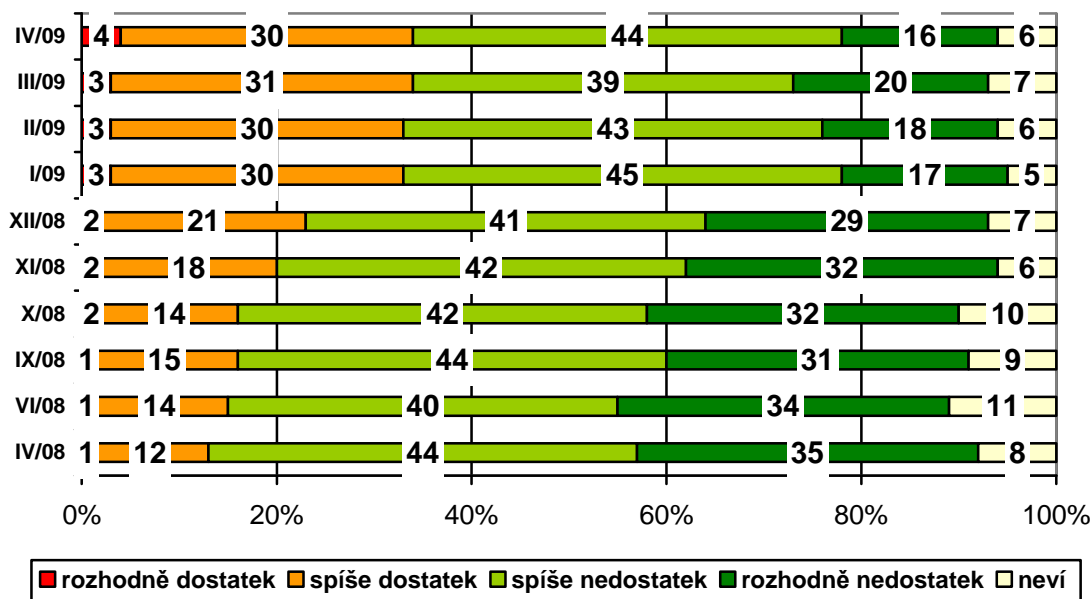
Graf 1: Zájem o předsednictví ČR v EU (v %)¹

Většina populace starší 15 let se dále shodla na tom, že má o daném tématu málo informací². Pokud jde o to, co samotné předsednictví obnáší, nedostatek informací deklarovaly tři pětiny lidí (60 % při součtu odpovědí „spíše nedostatek“ a „rozhodně nedostatek“), zatímco přibližně třetina (34 %) respondentů se domnívala, že je informována dostatečně.

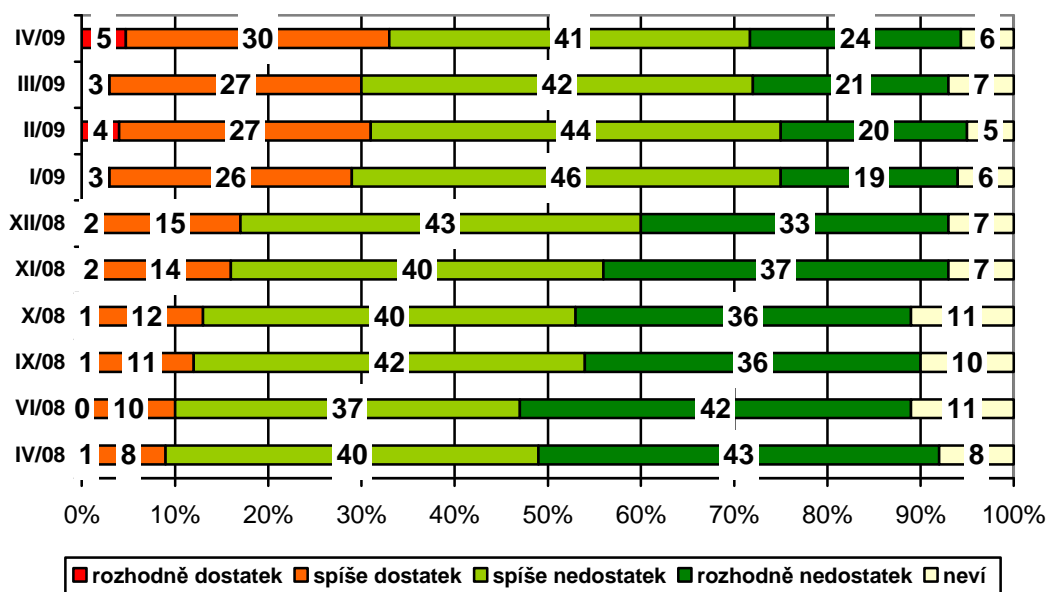
¹ Znění otázky: „Česká republika předsedá od 1. ledna tohoto roku Radě Evropské unie. Nakolik se Vy osobně zajímáte o předsednictví ČR v Radě EU? Velmi se zajímáte, spíše se zajímáte, spíše se nezajímáte, vůbec se nezajímáte.“ Znění otázky od dubna do prosince 2008: „Česká republika bude v první polovině roku 2009 předsedat Radě Evropské unie. Nakolik se Vy osobně zajímáte o předsednictví ČR v Radě EU? Velmi se zajímáte, spíše se zajímáte, spíše se nezajímáte, vůbec se nezajímáte.“

² Znění otázky: „A jak byste zhodnotil svou informovanost o tomto tématu obecně? Máte dostatek nebo nedostatek informací a) o tom, co toto předsednictví obnáší, b) o činnosti české vlády v souvislosti s předsednictvím, c) o jednotlivých lidech, kteří se na předsednictví podílejí?“ Možnosti odpovědí: Rozhodně dostatek, spíše dostatek, spíše nedostatek, rozhodně nedostatek. Znění otázky od dubna do prosince 2008: „A jak byste zhodnotil svou informovanost o tomto tématu obecně? Máte dostatek nebo nedostatek informací a) o tom, co toto předsednictví obnáší, b) o přípravách české vlády na toto předsednictví, c) o jednotlivých lidech, kteří se na přípravách podílejí?“ Možnosti odpovědí: Rozhodně dostatek, spíše dostatek, spíše nedostatek, rozhodně nedostatek.

Graf 2: Informace o tom, co předsednictví obnáší (v %)

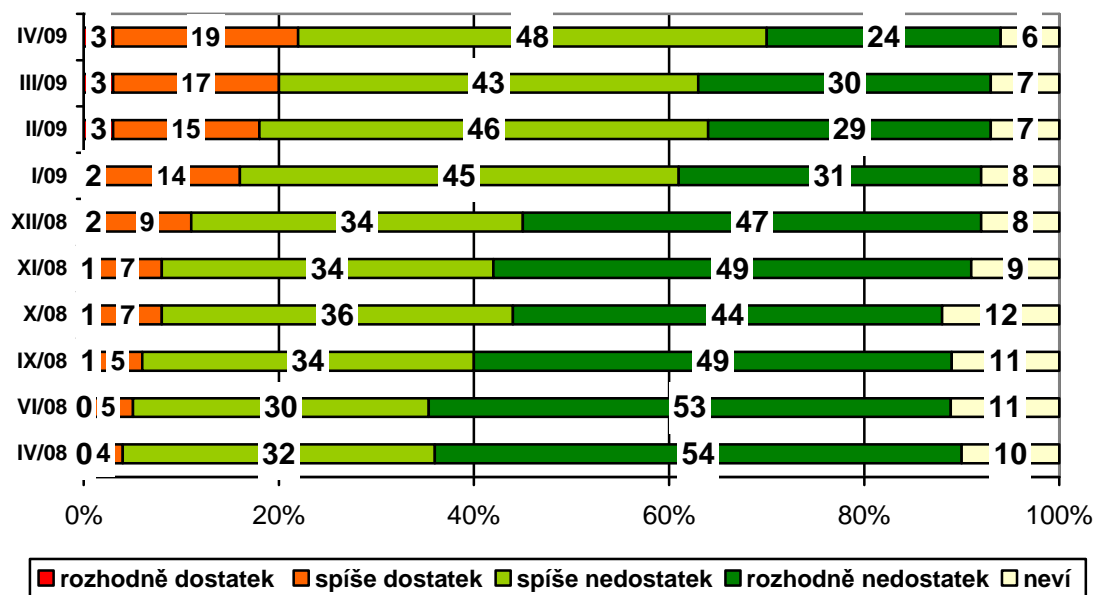
Jak je patrné z grafu 2, od prosince loňského roku vzrostl o 11 procentních bodů podíl občanů, kteří se cítí být informováni o tom, co předsednictví obnáší, a od dubna vzrostl tento podíl o celých 21 procentních bodů. To lze nejspíš přičíst na vrub zejména tomu, že téma se stalo, počínaje koncem loňského roku, velmi výraznou součástí veřejného (politického i mediálního) prostoru.

Pocit neinformovanosti převládal v české veřejnosti i co se týče příprav české vlády na předsednictví. Téměř dvě třetiny občanů (65 % při součtu odpovědí „spíše nedostatek“ a „rozhodně nedostatek“) deklarovaly nedostatek informací o této věci, informovanými se cítilo být 35 % oslovených. I u této otázky lze od dubna zaznamenat nárůst počtu informovaných lidí, jejichž podíl se počínaje prvním šetřením zvýšil o 26 procentních bodů (viz graf 3).

Graf 3: Informace o činnosti vlády při předsednictví (v %)

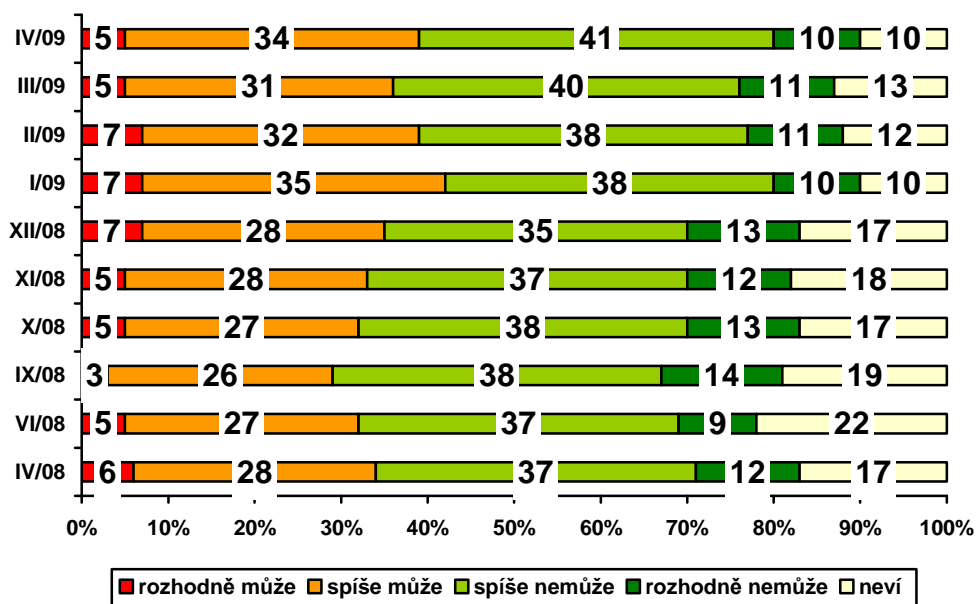
O konkrétních lidech, kteří se na přípravách podílejí, se cítilo být na začátku dubna informováno 22 % respondentů, většina vzorku populace naopak artikulovala neinformovanost (uvedlo to 72 % dotázaných). Pro rozložení odpovědí viz graf 4.

Graf 4: Informace o lidech podílejících se na předsednictví (v %)

Dostatek informací o všech třech tématech častěji deklarují dotázaní s proklamovanou dobrou životní úrovní a vysokoškoláci. Spíše dostatek informací mají v porovnání s ostatními voličskými „tábory“ také lidé, kteří by v parlamentních volbách dali svůj hlas ODS.

Z analýzy odpovědí na další otázku tematického bloku vyplynulo, že zhruba polovina respondentů (51 %) nesouhlasí s názorem, že země předsedající Radě EU může významně ovlivnit politiku unie. Téměř dvě pětiny občanů (39 %) si naopak myslí, že předsedající země unijní politiku ovlivnit může (viz graf 5).

Graf 5: Vliv předsedající země na politiku EU (v %)³

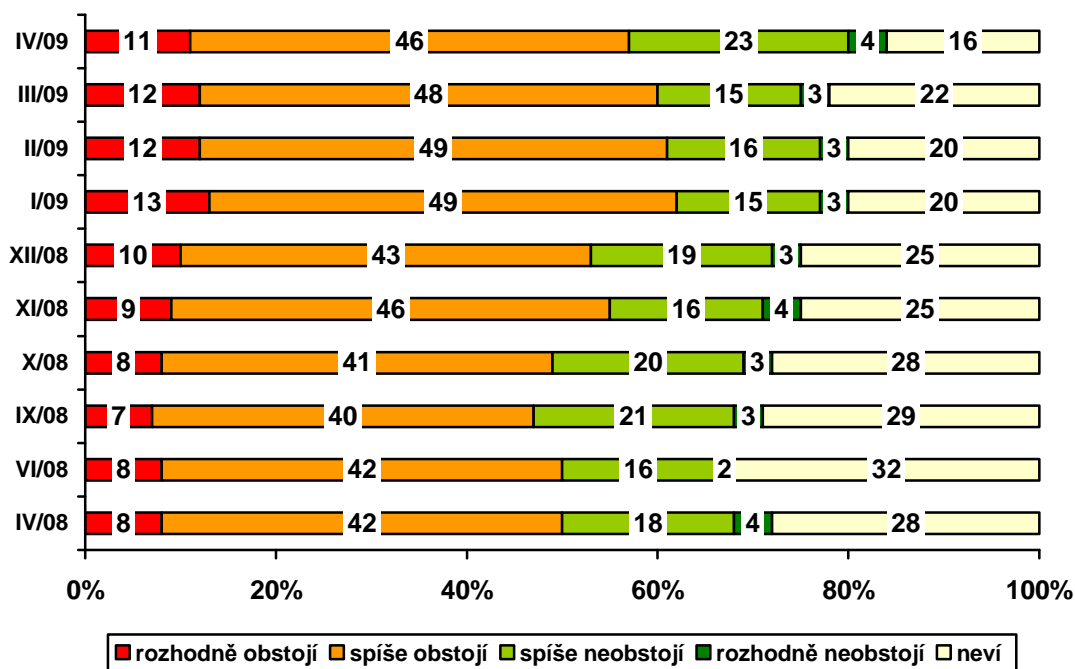
Jak se dále ukázalo – ač se cítí být o daném tématu nedostatečně informováni či o něj nemají takový zájem – jsou Češi, co se průběhu předsednictví ČR v Radě EU týče, stále spíše optimističtí. Necelé tři pětiny (57 %) totiž soudí, že naše republika jako předsedající země obstojí.

K názoru, že ČR v této roli neobstojí, se přiklonila zhruba čtvrtina (27 %) oslovených (při součtu odpovědí „spíše neobstojí“ a „rozhodně neobstojí“).

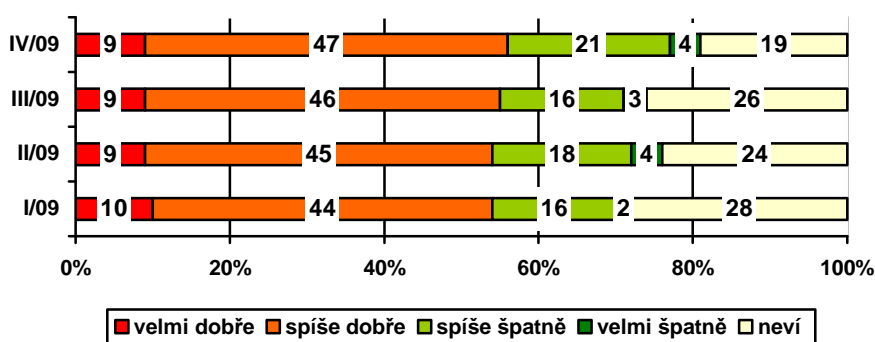
Z časového srovnání je zřejmé, že ohledně výsledků předsednictví jsou čeští občané spíše pozitivně naladěni, značná část (v posledním šetření to bylo 16 % dotázaných) však nemá na tuto otázku jasný názor, a volí tedy odpověď „nevím“. Rozložení odpovědí opět dokládá nedostatečnou informovanost veřejnosti, která se však v porovnání s prvním šetřením v dubnu loňského roku zmenšila o celých dvanáct procentních bodů. Za povšimnutí stojí i to, že v porovnání s výsledky z letošního března se o devět procentních bodů snížil podíl lidí přesvědčených o tom, že ČR v roli předsedající země obstojí. Vzhledem k tomu, že poslední šetření proběhlo po pádu vlády, je možné usuzovat, že do hodnocení se promítly právě tyto a související události na domácí politické scéně. Pro podrobné výsledky viz graf 6 na následující straně.

Třídění druhého stupně ukázalo, že k hodnocení českého předsednictví jako úspěšného (ČR „rozhodně obstojí“) se častěji přikláněli potenciální voliči ODS a lidé s dobrou životní úrovní.

³ Znění otázky: „Může nebo nemůže podle Vašeho názoru země předsedající Radě Evropské unie významně ovlivnit politiku EU?“ Možnosti odpovědí: rozhodně může, spíše může, spíše nemůže, rozhodně nemůže.

Graf 6: Obstojí ČR jako předsednická země? (v %)⁴

Více než polovina českých občanů je toho názoru, že naše země si v pozici předsedající země vede dobře (56 % při součtu odpovědí „velmi dobře“ a „spíše dobře“), opačný názor má čtvrtina respondentů (25 % při součtu odpovědí „spíše špatně“ a „velmi špatně“), což je dosud nejvyšší podíl záporných odpovědí od ledna, kdy byla otázka položena poprvé. Odpověď nevím zvolilo 19 % dotázaných, což je o devět procentních bodů méně než v lednu letošního roku.

Graf 7: Jak si ČR vede jako předsedající země? (v %)⁵

Kladné hodnocení statisticky významně častěji vyjadřovali vysokoškoláci, potenciální voliči ODS a respondenti s proklamovanou dobrou životní úrovní. Lidé se základním vzděláním volili statisticky významně častěji než lidé s vyššími stupni vzdělání odpověď „nevím“.

⁴ Znění otázky: „Myslíte si, že Česká republika v pozici předsednické země obstojí nebo neobstojí?“ Možnosti odpovědí: rozhodně obstojí, spíše obstojí, spíše neobstojí, rozhodně neobstojí.

⁵ Znění otázky: „Jak si podle Vás vede Česká republika jako země předsedající radě Evropské unie? Velmi dobře, spíše dobře, spíše špatně, velmi špatně.“